

NIEUWSBRIEF

STICHTING ONTWAKEN IN LIEFDE

Nummer 8 – Juli 2017

Dit is de achtste digitale nieuwsbrief van Stichting Ontwaken in Liefde. De stichting is volgens de wens van Margot Krikhaar opgericht na haar overlijden, om haar nalatenschap te beheren en waar gewenst te verspreiden. Deze nieuwsbrief verschijnt zo'n twee keer per jaar, en wordt toegezonden aan alle (oud)deelnemers van Margots activiteiten rond *Een cursus in wonderen*, en aan andere belangstellenden. Wij hopen dat je deze nieuwsbrief met veel plezier leest!

Inhoud

Woordje vooraf

Artikel: De Cursus is non-dualistisch

In voorbereiding: Inspiratiedag 21 mei 2018

Nieuwe lesinformatie

Financieel nieuws

Groepsbijeenkomsten rond *Een cursus in wonderen*

Ter inspiratie: Uitrusten

Woordje vooraf

Beste lezer,

Via deze nieuwsbrief willen we je op de hoogte houden van de activiteiten van stichting Ontwaken in Liefde. Zo hebben we op de website weer nieuwe lesinformatie van Margot toegevoegd en organiseren we volgend jaar mei een Inspiratiedag met interactieve workshop.

Daarnaast in deze Nieuwsbrief een paragraaf uit Margots boek 'De grote bevrijding' over het non-dualisme van de Cursus en de veel voorkomende valkuil de egodroom, en dus de wereld, voor jezelf juist 'echt' te maken door de Cursus dualistisch te interpreteren. Margot gaat hier met de haar kenmerkende helderheid uitgebreid op in, en bespreekt ook een aantal specifieke voorbeelden van deze valkuil, zoals: leiding vragen om de egodroom te bestendigen, de Cursus als troost gebruiken, uiterlijke in plaats van innerlijke verbinding, en de Cursus willen populariseren. Wat ons betreft een zeer behulpzaam stuk!

Ter inspiratie besluiten we met het gedichtje 'Uitrusten' en bijbehorende collage uit het beelddagboek van Margot van 22 april 2012. Margot heeft dit dagboek bijgehouden nadat ze gestopt was met het schrijven van haar weblog (januari 2012) tot de dag van haar overlijden (22 mei 2013). Namens het bestuur van Stichting Ontwaken in Liefde wensen wij iedereen een door de Heilige Geest geïnspireerde zomerperiode.

Annelies, Debby, Dineke, Nicolien

Uit: De grote bevrijding, 7.4: de Cursus is non-dualistisch

“Je kunt niet naar de wereld kijken en God kennen. Slechts een van beide is waar. Ik [Jezus] ben gekomen om je te zeggen dat het niet aan jou is te kiezen welk van de twee waar is” (T8.VI.2:2-4).

De Cursus inzetten om de droom echt te maken

De Cursus is een non-dualistische lering, die gebruikmaakt van een dualistische praktische leerweg. Wanneer de Cursus meent wat hij zegt - en hij meent inderdaad wat hij zegt! - betekent dat dus dat zo'n beetje alles waarvan wij dachten dat het echt was, niet bestaat: de wereld, het ons omringende universum, ons lichaam én de persoon die wij meenden te zijn. Het is logisch dat dat angst oproept, want wat en waar zijn we dan wel? Dat voelt ineens heel onbekend.

De Cursus houdt rekening met onze angst door ons een geleidelijke weg aan te bieden. Die weg begint in de dualistische werkelijkheid - de droom - waar wij ons menen te bevinden, en laat ons zeer geleidelijk ontwakken uit die droom. Maar ondanks deze uitgebreide voorzorgsmaatregelen van Jezus is de angst van veel Cursusstudenten blijkbaar zo groot, dat zij vanuit het ego een andere 'oplossing' zoeken. Die ego-oplossing is om de Cursus dualistisch te interpreteren, en op verschillende manieren in te zetten om ons aardse bestaan in de droom echt, draaglijker of comfortabeler te maken. Dat is de valkuil die we in deze paragraaf nader bekijken: de egodroom, en dus de wereld, voor jezelf 'echt' maken door de Cursus dualistisch te interpreteren.

Het is alleen maar mogelijk tot dit soort interpretaties te komen door een heleboel delen en passages van de Cursus, die overduidelijk naar de eenheid als de enige waarheid verwijzen, buiten beschouwing te laten. Om deze valkuil te vermijden is het van belang de twee niveaus of perspectieven te herkennen. Want anders kan het praktische niveau en dualistische taalgebruik van de Cursus gemakkelijk 'misbruikt' worden om te proberen de Cursus tot een dualistische leer te maken.

De Cursus dualistisch interpreteren betekent in feite dat je een compromis probeert te sluiten tussen de compromisloze, radicale leer van de Cursus enerzijds, en anderzijds de wens op een of andere manier vast te blijven houden aan je vertrouwde wereld en je oude, vertrouwde zelf - maar dan een (door God!) verbeterde versie. Dit leidt echter niet tot een oplossing. Het is géén uitweg uit angst en schuld, maar alleen de bestendiging daarvan. De illusie lijkt nu bekrachtigd door de Cursus, althans door deze interpretatie van de Cursus. Dit wijkt niet af van wat er 2000 jaar geleden met Jezus' boodschap van liefde is gebeurd: de in het algemeen zeer dualistische versie die in de evangeliën is terechtgekomen en waar een kerk op is gebouwd.

“Deze cursus is makkelijk, juist omdat hij geen compromissen sluit. Maar hij lijkt moeilijk voor hen die nog steeds geloven dat compromissen mogelijk zijn” (T23.III.4:1,2).

In paragraaf 7.2 zagen we dat de Cursus als spiritueel pad één geheel vormt en dat je hem verandert als je er onderdelen uit haalt of hem maar gedeeltelijk probeert toe te passen. Zolang je bepaalde delen uit de droom echt wilt maken en hier geen vergeving op wilt toepassen, blijf je je droom voor jezelf in stand houden. Een compromis of overlappend gebied tussen waarheid en illusie is er niet. Binnen het pad van de Cursus is het wel degelijk noodzakelijk de gehele droom te gaan doorzien en hier volledig aan voorbij te zien, om er zo aan te ontsnappen.

Voorbeelden van een dualistische interpretatie

Een veel voorkomende manier om de Cursus dualistisch te interpreteren, is te denken dat de Heilige Geest actief in de wereld werkzaam is en dat Hij bijvoorbeeld voortdurend ontmoetingen tussen mensen aan het regelen is of gebeurtenissen op je weg laat komen. Een andere manier is om de

Cursus te gebruiken om te proberen de wereld te verbeteren, zonder daarbij te betrekken dat de Cursus de wereld als een gevolg van het denken benoemt (zie echter ook paragraaf 7.5). Het komt ook vaak voor dat begrippen als 'vergeving' en 'de heilige relatie' begrepen worden als iets waar twee mensen voor nodig zijn - waarbij je dus afhankelijk bent van de medewerking van een ander buiten jou. In al deze interpretaties worden metaforen en beeldend taalgebruik van de Cursus letterlijk genomen (zie paragraaf 3.3).

Een voorbeeld maakte ik mee toen ik eens een lezing bijwoonde van twee mensen die Cursusgroepen begeleidden. De lezing had de heilige relatie als onderwerp en zij legden dit uit als een relatie waarin twee of meer mensen zich verbonden hadden in een gezamenlijk uiterlijk en werelds doel (in plaats van het ene innerlijke doel van liefde uitbreiden en ontwakken). Ze verwarden vorm en inhoud. Als illustratie van een heilige relatie noemden zij het samen oprichten van een voedselbank om voedselpakketten te verstrekken aan arme mensen. Zij gingen eraan voorbij dat er heel veel verschillende motieven aan zo'n initiatief ten grondslag kunnen liggen. En dat kunnen net zo goed egomotieven zijn. Het initiatief zou immers kunnen voortkomen uit verontwaardiging of woede om het 'onrecht' van armoede; er zou in tegenstellingen tussen goeden en slechten of armen en rijken gedacht kunnen worden, en er zouden onderlinge conflicten kunnen ontstaan met het 'goede doel' als inzet. De wereld proberen te verbeteren vanuit het ego zet geen enkele zode aan de dijk.

Het oprichten van een voedselbank is een voorbeeld van een uiterlijke vorm die door de Heilige Geest geïnspireerd kan zijn (als manifestatie van gedachten van liefde), maar ook een ego-impuls kan zijn (als manifestatie van gedachten van schuld, angst, vijandschap en slachtofferschap). Ook in het eerste geval - inspiratie van de Heilige Geest - heeft deze uiterlijke vorm van samenwerking op zich niets te maken met een heilige relatie, die alleen binnen de denkkeest plaatsvindt. Dit handelen binnen de wereld zou er alleen het gevolg van kunnen zijn.

In de lezing die ik bijwoonde werd voortdurend benadrukt dat er voor een heilige relatie altijd twee of meer personen nodig zijn. Hoewel sommige passages in de Cursus iets anders lijken te suggereren, is dat beslist niet het geval. Om vergoing toe te passen ben je nooit afhankelijk van een andere denkkeest. Een heilige relatie is een vergeven relatie - door jou vergeven.

In een dualistische uitleg wordt de nadruk gelegd op vorm (niveau van het gevolg), in plaats van op inhoud: de keuze in de denkkeest (niveau van de oorzaak). In deze paragraaf bekijken we nog een paar specifieke vormen van deze valkuil:

- Leiding vragen om de egodroom te bestendigen.
- De Cursus als troost gebruiken.
- Groepen: uiterlijke in plaats van innerlijke verbinding.
- De Cursus willen populariseren.

Leiding vragen om de egodroom te bestendigen

De Cursus vraagt om je zoveel mogelijk te laten leiden door de Heilige Geest, of door Jezus, gedurende je aardse bestaan. Hiermee worden de gebeurtenissen en situaties tot een leerschool voor vergoing. Het blijft goed om in het oog te houden dat er een verschil is tussen wat er *metafysisch* gebeurt als je leiding vraagt, en hoe je het *in de praktijk* ervaart. De Heilige Geest en Jezus doen immers in feite helemaal niets: ze zijn alleen als liefde - als Godsherinnering - aanwezig in onze denkkeest. Dit kan zich echter weerspiegelen binnen de aardse dimensie (zie paragraaf 6.1). Wanneer je leiding vraagt doe je niets meer of minder dan je afstemmen op en verbinden met deze liefde. Nu zul je deze liefde ervaren op de manier waarop je ook jezelf ervaart. In het begin van je proces, op de onderste treden van de ladder, zie je jezelf als levend in een lichaam binnen een wereld van verschijnselen en met verschillende personen. En je lijkt steeds in nieuwe situaties te verkeren waarin je keuzes moet maken. Binnen die denkbeeldige context ervaar je de op zich volkomen *abstracte* liefde als specifieke leiding in specifieke situaties. Je zou kunnen zeggen dat je de Heilige Geest ervaart door de 'filter' van onze droom. De Heilige Geest reikt dus niet actief uit. Hij

doet niets. *Wij* zijn het die ons binnen onze droom kunnen afstemmen op de liefde en op het licht die *buiten* de droom zijn.

Het vragen om specifieke zaken om je te helpen in je aardse leven, is iets wat past bij de onderste treden van de vergevingsladder. Het is dan behulpzaam om een vertrouwensband met je nieuwe leraar - Jezus of de Heilige Geest - op te bouwen, en te gaan ervaren dat je ook hier op aarde geholpen wordt en niet alleen bent. Het wordt echter een valkuil wanneer je innerlijke leiding uitsluitend op deze manier wilt blijven gebruiken (dus om uiterlijke, wereldse doelen te bereiken), in plaats van voor het eigenlijke doel: dat je uit de droom wordt gehaald en samen met Jezus boven het slagveld verblijft. Wanneer je alleen leiding over specifieke zaken vraagt, probeer je de egodroom comfortabeler te maken, te bestendigen en echt te maken voor jezelf. Je bent je er dan juist mee aan het identificeren, in plaats van te disidentificeren, dus te vergeven. Innerlijke leiding gaat dus nooit om het *fixen* van de droom!

“Vraag dan ook niet aan jezelf wat jij nodig hebt, want dat weet je niet, en eigenraad doet pijn. Want wat jij nodig meent te hebben zal alleen dienen om jouw wereld af te schermen tegen het licht, en jou onwillig maken om de waarde die deze wereld werkelijk voor je bevatten kan in twijfel te trekken” (T13.VII.11.5,6).

Een vorm hiervan is om de Heilige Geest of Jezus een vraag te stellen die in feite een bevestiging vormt van een wereldse omstandigheid of probleem. Het is geen echte open vraag - met als doel dat je door Jezus boven de wereldse dimensie uit wordt getild - maar een vraag met als achterliggend doel Jezus in de wereldse dimensie te trekken: een Goddelijke legitimatie van jouw droom. Een voorbeeld hoorde ik van iemand die een therapeutische praktijk heeft en zich afvroeg waarom er zo weinig cliënten naar haar toekwamen. Het ‘lukte’ haar niet hier een duidelijk antwoord van Jezus in te horen. Maar haar vraag was eigenlijk een statement: ‘Ik moet een eigen, goedlopende praktijk hebben’. Dat was haar *eigen* doel, waar ze Jezus als het ware probeerde ‘in te trekken’. Wat nodig was in plaats hiervan, was een volkomen open vraag aan hem: ‘Wat is op dit moment de bedoeling met mijn leven en werk?’ Pas als ze bereid was tot die openheid, en dus tot werkelijk luisteren, kon er op een of andere manier een antwoord tot haar komen. En vervolgens zou ze stap voor stap verder geleid kunnen worden, waarbij ze gedisidentificeerd zou blijven van elke wereldse omstandigheid in haar leven.

De paragraaf in het Tekstboek ‘Het stille antwoord’ (T27.IV) gaat uitgebreid in op dit punt. Een citaat:

“[De wereld] stelt niet een vraag om antwoord te krijgen, maar alleen om haar gezichtspunt opnieuw uiteen te zetten. Alle vragen die in deze wereld worden gesteld zijn slechts een manier van kijken, niet een vraag die wordt gesteld. ... De wereld stelt maar een vraag. Het is de volgende: ‘Welke van deze illusies hier is *waar*?’... Een eerlijke vraag is een leerinstrument dat om iets vraagt wat je niet weet. Ze stelt geen voorwaarden aan het antwoord, maar vraagt alleen wat het antwoord moet zijn” (T27.IV.3:8,4:1,4,5,5:6,7).

En dus is leiding nooit gericht op het verkrijgen van dingen in de wereld als doel op zichzelf. Evengoed krijg je, zoals we zagen, leiding in het maken van de juiste, meest zachtvaardige, keuzes binnen je aardse bestaan.

Zoals je je het vergevingsproces kunt voorstellen als een ladder, zo kun je dat ook met het proces van leiding vragen of bidden. Het tweede, praktische niveau van de Cursus houdt in dat je Jezus of de Heilige Geest op een heel persoonlijke, welhaast ‘menselijke’ wijze kunt ervaren. Juist deze ervaring brengt je uiteindelijk aan het persoonlijke voorbij: bij de vormloze, abstracte liefde van God. Dat is de hoogste trede van de ladder. Je ervaart dan alleen nog maar de volkomen abstracte liefde van God en van Jezus, die elke aardse ‘behoefte’ geheel overstegen is.

De Cursus als troost gebruiken

Een van de meest wijdverbreide valkuilen die ik ben tegengekomen, is om de Cursus als troost te gebruiken op momenten dat je het moeilijk hebt. Ook dit is een manier om de Cursus in te zetten om de droom te bestendigen. Op het eerste gezicht lijkt hier niets mis mee te zijn – de prachtige woorden van Jezus in de Cursus zijn immers uiterst troostvol en verzachtend op moeilijke momenten. Het probleem ontstaat wanneer dit gebeurt zonder dat er vraagtekens bij de droom zelf worden gezet, of bij de persoon die iemand denkt te zijn – de persoon die het op dat moment zo moeilijk heeft. Wanneer je dit als Cursusstudent structureel zo doet, ga je het echte ontwakingsproces niet aan, maar probeer je alleen de pijnlijke egodroom enigszins draaglijk te houden. En daarmee ondermijn je de motivatie om het échte werk aan te gaan, want die komt juist vaak voort uit de pijn van ons dagelijkse bestaan.

De Cursus als troost gebruiken gebeurt meestal door enige lieflijke passages bij de hand te hebben en te gebruiken om pijn tijdelijk te verzachten. Maar er wordt niets blootgelegd in jezelf, en dus niets gecorrigeerd, en dus vindt er geen echte genezing plaats. Het zijn jouw eigen dissociaties die je pijn doen, en de Cursus beoogt geenszins een ‘doekje voor het bloeden’ te zijn. Echte genezing vermijden is het onderliggende doel hiervan, want je angst om te ontwaken uit de droom is te groot. Dus bestaat de neiging de droom vast te willen houden en te overgieten met een spiritueel sausje.

Of je in deze valkuil bent terechtgekomen, kun je weten doordat er geen echte vooruitgang zit in je proces, zelfs al ben je vele jaren met de Cursus bezig. Je kunt je vrede niet van binnenuit halen, maar steeds heb je daar iets van buiten je voor nodig: de woorden uit het boek, een Cursusbijeenkomst, een speciale leraar, of wat dan ook. Het verzachtende effect is altijd tijdelijk: je moet als het ware steeds weer aan het infuus. Het is het gedrag van de spirituele shopper, die de onvermijdelijke diepgang van het proces wil ontlopen. Ook hier geldt dat er niets mis mee is de prachtige woorden van Jezus als troost te gebruiken. Zolang je maar beseft dat dit niet het hoofddoel van de Cursus is, en dat het niets met vergeving te maken heeft.

Een variant van deze valkuil is de tendens om allerlei heel ‘gezellige’ dingen met de Cursus te doen, vooral in groepsbijeenkomsten. Samen werkboeklessen zingen of chanten, of daarbij dansen, zijn voorbeelden hiervan. Dit kan al gauw leiden tot het uit de weg gaan van het diepere proces, en het streven je snel ‘gelukkig’ en verbonden te voelen. Dat zijn echter uiterst oppervlakkige en voorbijgaande (groeps)gevoelens, niet anders dan de roes van voetbalsupporters in een stadion. Kortere of later na het gebed, de zang of de dans komen de oordelen, aanvalgedachten en gevoelens van afscheiding gewoon weer terug. Er is niets genezen, het was gewoon een prettig warm bad.

Een tijdje geleden had ik een veelbetekenende droom. Ik droomde dat ik aanwezig was op een feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van de verschijning van een splinternieuwe uitgave van de Cursus. Het bijzondere was dat de Cursus dit keer helemaal in kleur was uitgegeven. Niet alleen de omslag, maar ook alle binnenpagina’s hadden verschillende, in elkaar overlopende kleuren. De letters waren niet in zwart maar in wit erop gedrukt. Een paar mensen lieten me de nieuwe Cursus zien. “Kijk eens, wat leuk... wat leuk... wat leuk...” klonk het van alle kanten. Ik bekeek het boek en zei hetzelfde: “Goh, wat leuk, al die kleuren...” Toen stelde iemand mij een vraag over een werkboekles. Ik pakte de nieuwe Cursusuitgave en zocht de desbetreffende werkboekles op. Nu viel me pas op dat ik de tekst niet meer kon lezen. De kleine witte lettertjes op de gekleurde pagina’s waren onduidelijk, en daarmee totaal onleesbaar geworden. “Maar je kunt de tekst niet meer lezen!” riep ik uit.

Niemand hoorde mij. Iedereen zat gezellig met elkaar te praten en genoot van het feestje. Het leek niemand te zijn opgevallen dat de Cursus niet meer te lezen was. Ik zocht naarstig naar een oude uitgave, met gewone zwarte letters op wit papier, maar die was niet meer te vinden. Waar ik ook keek, ik zag alleen nog gekleurde, nieuwe uitgaven... Daarna werd ik met een schokje wakker. Het was alleen een droom... Maar wel een die waarschuwt voor precies deze valkuil: het gaat om de boodschap, niet om allerlei vormen. Laat de Cursus niet ‘verdrinken’ in gezelligheid en rituelen. Vormen zijn noodzakelijk en kunnen dienstbaar en prettig zijn. Maar als ze de hoofdmoot gaan vormen, vervullen ze niet meer het doel van de Cursus, maar verhullen die juist.

Groepen: uiterlijke in plaats van innerlijke verbinding

Het is een bekend fenomeen dat studenten van de Cursus elkaar opzoeken in leesgroepen, studiegroepen, netwerkbijeenkomsten en dergelijke. En dat is op zich begrijpelijk en kan ook erg behulpzaam zijn. Want vaak is het prettig en stimulerend om reisgenoten en zielsverwanten te ontmoeten, en in contact te zijn met mensen die dezelfde (Cursus)taal spreken. Maar de grote valkuil is hier dat deze uiterlijke verbinding (fysiek samenzijn) in plaats wordt gesteld van innerlijke verbinding door middel van het opgeven van oordelen, vergeving van elkaar en het zien van Christus in de ander. Ook dat is een manier om hetgeen de Cursus zegt over verbinding, dualistisch te vertalen: naar iets wat op het niveau van de vorm plaatsvindt, in plaats van op het niveau van de (ene) denkgest.

Deze nadruk op vorm leidt maar al te snel tot informele of formele rituelen waarvan men denkt dat die *op zich* genezend zouden zijn. Lekker makkelijk: je gaat naar een bijeenkomst, je doet mee aan een bepaalde vorm, en dat zou het spirituele werk zijn... En daarmee wordt de kans gemist om het echte innerlijke werk aan te gaan, en te onderzoeken bij jezelf in hoeverre je je *niet* echt wenst te verbinden en hierin een andere keuze te maken.

Het is dus goed altijd deze zeer duidelijke (al eerder geciteerde) passage uit de Cursus in gedachten te houden, ook waar het gaat om Cursusbijeenkomsten van welke aard ook:

“De speciale relatie is een ritueel van de vorm, dat erop aanstuurt de vorm te verheffen zodat die ten koste van de inhoud de plaats van God in kan nemen” (T16.V.12:2).

Wanneer een Cursusbijeenkomst of -activiteit *in plaats van* God komt, dan is er iets mis, en moeten alle alarmbellen gaan rinkelen.

Deze valkuil doet al snel denken aan mensen die plichtsgetrouw op zondag een traditionele kerkdienst bezoeken en menen daarmee hun ‘religieuze plicht’ vervuld te hebben en hun plek in het hiernamaals afgekocht. In de huidige tijd zullen veel lezers van dit boek dit soort loze rituelen, waar helemaal niets gebeurt zolang er geen echte innerlijke openheid is, misschien wel doorzien. Maar het is goed om beslist niet te onderschatten hoezeer ons ego ook door middel van allerlei ‘nieuwe’ spirituele vormen en rituelen probeert zichzelf op te poetsen, waardoor hij beschermd wordt in plaats van blootgelegd.

Ik heb dat de afgelopen jaren ook regelmatig binnen de (Nederlandse en internationale) Cursusgemeenschap zien gebeuren, en tevens in andere eigentijdse en niet-traditionele spirituele kringen. Een voor mijzelf leerzaam voorbeeld maakte ik mee toen ik een aantal jaren geleden serieus wilde intreden in een spirituele, niet-kerkelijke leefgemeenschap. Het was een gemeenschap die zichzelf als een hedendaags en alternatief ‘klooster’ presenteerde, op basis van westerse en oosterse spirituele tradities, met aandacht voor duurzaamheid en ecologie.

Gedurende een jaar was ik hier veelvuldig te gast en draaide mee met de kerngroep en binnen alle activiteiten. In het begin was ik erg onder de indruk van de prachtige meditaties, bezinningsbijeenkomsten en zondagse diensten, en van de houding van de kerngroepleden die op mij overkwam als sober en dienstbaar. De teksten en boekjes waarin zij zichzelf, hun intenties en gedachtegoed verwoordden, waren indrukwekkend. Ook de hele entourage - gebouw en omgeving - was prachtig. Maar er waren veel conflicten, het kostte blijkbaar moeite nieuwe bewoners op te nemen, en deze vertrokken vaak na korte tijd. De redenen hiervoor waren me niet duidelijk.

Naarmate ik langer en vaker in de gemeenschap verbleef, en vooral toen ik de kerngroepleden begon mee te maken in perioden dat er geen externe gasten waren, werd steeds duidelijker dat de buitenkant een fraaie bescherming vormde voor een niet zo fraaie binnenkant. Geen van de vaste bewoners was blijkbaar maar enigszins bereid tot enige zelfreflectie. Onderlinge onvrede werd onderdrukt, waardoor de groep in feite als een disfunctioneel gezin functioneerde, waarin ieder zijn eigen informele machtspositie en egostrategieën had en daarmee controle uitoefende over de anderen. De groep vormde een kluwen van speciale relaties onder heerschappij van het ego, waarbij het eigenlijke doel van ieder was om het eigen ego te bestendigen, en helemaal niet om te transformeren en een waarlijk spiritueel proces aan te gaan. Open communicatie en transparante

besluitvorming waren hierdoor onmogelijk; nieuwelingen werden als ‘pottenkijkers’ beschouwd en buitengesloten. De niet blootgelegde interne zaken van de bewoners werden geprojecteerd op buitenstaanders, en manifesteerden zich in voortdurende conflicten met de ‘buitenwereld’. Naarmate ik meer voeling kreeg met wat er eigenlijk plaatsvond (en me verbaasde dat ik dat eerder niet gezien had), begon ik de ‘perfecte’ spirituele rituelen, teksten en gebeden voor het oog van de wereld heel anders te beschouwen. Ik ben niet ingetreden...

Dit soort verhalen over communes en gemeenschappen zijn helaas veel voorkomend. Maar dit kan alleen plaatsvinden wanneer het werk van vergeving en de bereidheid innerlijk leiding te vragen, uit de weg wordt gegaan, en een uiterlijke vorm van ‘verbinding’ daarvoor in de plaats wordt gesteld. Wanneer vergeving werkelijk wordt toegepast kunnen groepen en leef gemeenschappen, net als alle andere relaties, dienen als een geweldig, zij het intens, klaslokaal.

De Cursus willen populariseren

Een cursus in wonderen wordt vaak als moeilijk ervaren, en dat kan een rechtvaardiging lijken om hem te populariseren. Het is onmiskenbaar zo dat de Cursus op een hoog abstractieniveau geschreven is en daarom op het eerste gezicht minder toegankelijk lijkt. Maar toch zijn zowel het denksysteem als de toepassing van de Cursus in wezen heel eenvoudig. Het gaat *altijd* om de essentiële keuze tussen het ego en de Heilige Geest, en het gaat *altijd* om de toepassing van vergeving door te disidentificeren van verschijningsvormen en blootgelegde onderlagen te laten corrigeren. Dat is de essentie, en dat is eigenlijk helemaal niet zo moeilijk. Vandaar ook dat de Cursus van zichzelf vaak zegt dat hij heel eenvoudig is, zoals in deze citaten:

“Dit is een heel eenvoudige cursus. Misschien heb je niet het gevoel dat jij een cursus nodig hebt die uiteindelijk onderwijst dat alleen de werkelijkheid waar is” (T11.VIII.1:1,2).

“De reden dat deze cursus simpel is, is dat de waarheid simpel is. Gecompliceerdheid is eigen aan het ego, en is niets anders dan een poging van het ego om te versluieren wat overduidelijk is” (T15.IV.6:1,2).

De beste manier om met de moeilijkheidsgraad van de Cursus om te gaan, is gebruik te maken van de uitleg van goede Cursusboeken en vakbekwame Cursusleraren. En dus niet om te proberen hem te populariseren.

Het populariseren van de Cursus - hem weergeven in zo'n vorm dat hij aantrekkelijk is voor een massapubliek - kan verleidelijk zijn. In de praktijk betekent dat altijd dat er alleen enkele elementen uit de Cursus gebruikt worden. Ook hier geldt weer dat dit zeker in sommige gevallen behulpzaam is en onder leiding van de Heilige Geest kan plaatsvinden. Datzelfde geldt voor het integreren van aspecten van het gedachtegoed van de Cursus in bijvoorbeeld je werk als trainer of hulpverlener. In deze context, van bijvoorbeeld een training of bijscholing, gebeurt dat meestal terecht in een neutralere ‘taal’, zonder begrippen als ‘God’ of ‘de Heilige Geest’. Een dergelijke toepassing van de Cursus kan beslist behulpzaam zijn en bijdragen aan verdere bewustwording. Daar is dus helemaal niets mis mee. Het is echter een heel andere context dan die van een spiritueel pad dat dient te leiden tot je ontwaken en voorbijgaan aan het ego, waar de Cursus in eerste instantie voor bedoeld is.

De valkuil hier is dat het populariseren van de Cursus gebeurt vanuit angst voor zijn radicale boodschap, met allerlei mooie maar valse argumenten. Het werkelijke doel is dan om de boodschap te vervormen en verwateren, en de kern ervan (ware vergeving en de keuze tussen ego en Heilige Geest) eruit te halen. De overgebleven elementen uit de Cursus doen dan uitsluitend nog dienst om de egodroom te bestendigen en te verfraaien, of deze met een spiritueel sausje te overgieten. Ook dit is dus gewoonweg een poging om de Cursus in de dualistische droom te trekken. Het is goed om te beseffen dat non-dualisme en massale populariteit niet samengaan!

Popularisering kan onder meer plaatsvinden door de Cursus te betrekken in verhalen en teksten over ‘leven vanuit liefde’ of ‘vanuit het hart’, maar zónder dat daarbij de diepgang van ware

vergeving wordt meegenomen. Op het oog maakt dat misschien de drempel lager om je met de Cursus bezig te houden. Maar wat er gebeurt, is dat dit zeer oppervlakkige gebruik van enkele aspecten van de Cursus *in plaats* komt van wat de Cursus werkelijk is. En aangezien het ego ons ertoe leidt gemakzuchtig en oppervlakkig te zijn, zullen veel mensen denken dat dit echt de Cursus weergeeft en niet de moeite nemen te gaan onderzoeken wat hij écht wil zeggen. Het is dus maar de vraag of dit werkelijk zo behulpzaam is voor de reikwijdte van de Cursus zelf.

Een 'populaire' versie van de Cursus is altijd een dualistische en vervormde versie. Het lijkt tevens ten onrechte te suggereren dat aantallen (van lezers, volgers of verkochte boeken) een graadmeter zouden zijn voor het succes of de effectiviteit van een spiritueel pad. Dat is een vorm van niveauperwarring en een poging een niet bestaande wereld macht te geven, ofwel de waarheid naar de illusie te brengen. God kent alleen het getal één. Dus kunnen we het maar beter aan de Heilige Geest overlaten wie er wanneer klaar is voor een radicaal pad als de Cursus, zonder te denken dat wij daar op enige wijze over kunnen oordelen, of kunnen 'helpen' door de Cursus op eigen houtje te gaan aanpassen.

©Margot Krikhaar - *De grote bevrijding*

In voorbereiding: Inspiratiedag 21 mei 2018

22 mei 2018 is het 5 jaar geleden dat Margot het aardse verlaten heeft. Dit lijkt ons een mooi moment samen weer eens stil te staan bij het vele studiemateriaal en de boeken rondom de toepassing van *Een cursus in wonderen* die zij ons nagelaten heeft. We denken aan een inspiratiedag op 21 mei (2^e pinksterdag) met interactieve workshop, gelegenheid voor ontmoeting en uitwisseling in de Rembrandtkapel in Soest. Heb je zin om mee te helpen bij de organisatie of catering: we horen het graag via info@ontwakeninliefde.nl of 035 – 6032978.

Nieuw lesmateriaal

Oktober 2016 is de vernieuwde website www.ontwakeninliefde.nl online gegaan. Hier vind je een uitgebreid aanbod van studiehulpen, artikelen en lesmateriaal van Margot m.b.t. de toepassing van *Een cursus in wonderen*. Onlangs hebben we weer nieuw lesmateriaal toegevoegd, door Margot samengesteld en uitgedeeld tijdens de jaargroepen die zij van 2007 tot 2011 begeleid heeft. Deze lesinformatie bestaat steeds uit een toelichting op een bepaald thema uit de Cursus, bijbehorende citaten en leestips, en een hierop afgestemde oefening. Het lesmateriaal is bedoeld voor eigen gebruik, maar kan (met bronvermelding) ook vrij gebruikt worden in studiegroepen.

Nieuw lesmateriaal Margot Krikhaar - inhoud:

15. Het lichaam
16. De tijd als projectie van zonde, schuld en angst
17. Ideeën verlaten hun bron niet
18. Eén probleem, één oplossing
19. Een beetje bereidwilligheid
20. Grootheid, kleinheid en grootheidswaan
21. Verdedigingen maken de angst echt

Financieel nieuws

De jaarrekeningen van 2013, 2014 en 2015 met de financiële balans over deze afgelopen jaren staan inmiddels op de site.

Groepsbijeenkomsten rond *Een cursus in wonderen* najaar 2017

A.s. september starten er in diverse plaatsen weer doorgaande jaargroepen *Een cursus in wonderen* in praktijk, als een voortzetting op de groepen die Margot tot 2011 begeleidde. De Tekstboekstudiegroep in Soest komt ook in juli en augustus bij elkaar.

Proefles en instromen mogelijk. Meer informatie over deze maandelijkse bijeenkomsten vind je op www.ontwakeninliefde.nl

Jaargroepen Vergeving biedt alles wat ik wens (Wdl.122.t)

Alkmaar, Amsterdam en de Rijk (Nicolien)

In 10 maandelijkse bijeenkomsten (sep – jun) maken we vanuit de werkboeklessen de verbinding met de overkoepelende theorie van de Cursus. Iedere werkboekles past hierin en we gaan ontdekken en ervaren hoe dit werkt: de Cursus in praktijk! Met toelichting, meditatie en uitwisseling.

Doorgaande Tekstboekstudiegroep

Soest (Annelies)

Elke tweede vrijdag van de maand (9:45-13:15 uur) een vervolg op Margots Tekstboekstudiegroep. Er wordt gelezen in een studieuze en stille, meditatieve sfeer, waarbij er ook gelegenheid is om vragen te stellen.

Jaargroepen *Een cursus in wonderen* in praktijk

Amersfoort, Rotterdam en Zwolle (Debby)

Hiervan is i.v.m. een 'sabbat'-periode van Debby de start uitgesteld tot januari 2018.

Ter inspiratie: Uitrusten

We besluiten met een gedichtje en collage uit Margots beelddagboek van 22 april 2012.

Uitrusten

**Nu mag mijn geest weer
ruim worden,
met de winden meewaaien,
en alle kanten opgaan,
weids zijn**

**In al die winden is Jezus
en ik waai met hem mee,**

een stille zachte bries...

Margot Krikhaar, 22 april 2012

Stichting Ontwaken in Liefde

Postbus 3086

3760 DB Soest

035 - 6032978

info@ontwakeninliefde.nl

www.ontwakeninliefde.nl

KvK: 58085300

RSIN: 852866975

A Course in Miracles® is een geregistreerde naam van de Foundation for A Course in Miracles®, Temecula, CA, USA. Het copyright van de Nederlandse vertaling van *Een cursus in wonderen* berust bij uitgeverij Ankh Hermes bv, Utrecht.